

Συγκριτική Πολιτική II

Εξεταστική Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2021

ΘΕΜΑΤΑ

Οι απαντήσεις υποχρεωτικά να περιλαμβάνουν το ερώτημα 1 της Α ΟΜΑΔΑΣ και ένα από τα ερωτήματα 2, 3 της Β ΟΜΑΔΑΣ¹

Α ΟΜΑΔΑ

1. Με βάση τις γνώσεις σας, καθώς και τα κείμενα που ακολουθούν να αναφερθείτε (με αναλυτικό πρίσμα μέσα από τη ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ-ΓΝΩΣΕΩΝ και όχι απλή παράθεση) στο αμερικανικό πολιτικό σύστημα, μέσα από την ανάλυση των όρων-ορισμών: «πολιτική κουλτούρα», «διαιρετικές τομές», «κόμμα-κομματικό σύστημα».

.....
Κείμενο (υλικό από το διαδίκτυο)

Οι ΗΠΑ επέτυχαν να οικοδομήσουν ένα συνεκτικό κράτος-έθνος, προβάλλοντας μια διάσταση πατριωτισμού που υπερβαίνει τις κοινωνικοδαρβινικές γραφικότητες της «αιματολογικής καθαρότητας», αναδεικνύοντας το δικαίωμα της ατομικής ένταξης σε μια συλλογική αστική συνάθροιση -πρωτίστως συνειδησιακή και στη συνέχεια θεσμική-, που λειτουργεί με μεγάλη επιτυχία απορροφώντας τους κραδασμούς ένταξης νέων πληθυσμών στον αμερικανικό πυρήνα. Αλλά και στο επίπεδο της πολιτικής κουλτούρας το αμερικανικό παράδειγμα παρουσιάζει ενδιαφέρον. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Κώστας Α. Λάβδας στο έργο του «Αμερική: Πολιτική Ανάπτυξη, Δημοκρατία και Εξωστρέφεια στις ΗΠΑ, Εκδόσεις Παπαζήση, 2012», «η ίδια η αμερικανική πολιτική διαδικασία αντιπροσωπεύει ένα εξαιρετικά σύνθετο και ενδιαφέρον φαινόμενο... Αποτελεί ένα υπόδειγμα πολιτικής κουλτούρας, που παρά τη συνθετότητά της χαρακτηρίζεται από μια διαχρονικά αρκετά σταθερή προσήλωση στην ανάδειξη της σημασίας του ατόμου και της ελευθερίας του, υλικής και βιωματικής, στις προσδοκίες και τις επιδιώξεις του».

Σε μικροκοινωνικό επίπεδο θεμέλιος λίθος μετά το τέλος του Εμφυλίου Πολέμου (1861-1865) έγινε για τις ΗΠΑ το Αμερικανικό Όνειρο. Το Αμερικανικό Όνειρο

¹ Απαντήσεις που απλώς θα παραθέτουν και δεν θα δείχνουν γνωστική επάρκεια ή κείμενα που ανιχνεύονται με λογοκλοπή θα τύχουν της αντίστοιχης αξιολόγησης-μηδενισμού.

προσέφερε το κίνητρο στους πολίτες να ταυτισθούν συνειδησιακά αλλά και να προστατεύσουν μέσω της συλλογικής συγκρότησης το πρώτο νέο έθνος, όπως χαρακτηρίζει τις ΗΠΑ ο S.M. Lipset. Το Αμερικανικό Όνειρο είναι η εφαρμογή του πλατωνικού παραδείγματος, που υποστηρίζει ότι ο άνθρωπος μπορεί να δημιουργήσει σε ένα περιβάλλον αξιοκρατίας, με την υλική και κοινωνική ανταμοιβή που αρμόζει στο επίπεδο της προσφοράς του παραγόμενου έργου, πνευματικού ή υλικού, προς το συλλογικό γίνεσθαι. Η δυνατότητα των ΗΠΑ να εφαρμόζουν επιτυχώς θεωρητικά παραδείγματα με διαχρονικό περιεχόμενο αποτελεί αποφασιστικό πλεονέκτημα του κράτους, σε αντίθεση με τη γηραιά ήπειρο, όπου το Ευρωπαϊκό Όνειρο σήμερα αντηχεί, στην καλύτερη περίπτωση, σε ασκήσεις βιολογικής αντοχής απέναντι στην ψυχαναγκαστική ενοχή που επιτάσσει η κραταιά γερμανική πολιτικοπροτεσταντική κουλτούρα, ως αποτύπωση του μεταφυσικού προπατορικού αμαρτήματος που διαβρώνει τον θεμέλιο λίθο της ευρωπαϊκής πολιτικής σκέψης τον ουμανισμό της κλασικής παιδείας και τον ορθολογισμό του Διαφωτισμού.

.....

Ο διχασμός θα μείνει...

«Ο διχασμός στην Αμερική προϋπήρχε του Τραμπ και θα διατηρηθεί ακόμα και μετά την αποχώρησή του». «Δυστυχώς όμως, ο Τραμπ τροφοδότησε αυτές τις διαιρέσεις περισσότερο από οποιονδήποτε Αμερικανό πρόεδρο εδώ και δεκαετίες και οι συνέπειες αυτής της στάσης θα έχουν μεγάλη διάρκεια στον χρόνο. Οι εικόνες της βίας στο Καπιτώλιο ίσως να είναι ένα σοκ για το σύστημα και να οδηγήσουν τους ανθρώπους να σκεφθούν πόσο έχουμε ξεπεράσει τα εσκαμμένα, αλλά αυτό δεν μου φαίνεται πολύ πιθανό. Η αντιμετώπιση του διχασμού» καταλήγει ο κ. Μπέικερ «θα αποτελέσει από εδώ και στο εξής την καθοριστική πρόκληση για τον νεοεκλεγέντα πρόεδρο Τζο Μπάιντεν και τους επικεφαλής των κομμάτων».

«Πληγή στον αμερικανικό εξαιρετισμό»

Αναμφίβολα όμως και πέραν των επιπτώσεων στην εσωτερική πολιτική, οι εικόνες βίας και αίσχους από το Καπιτώλιο θα πλήξουν ευθέως στην καρδιά του τον «αμερικανικό εξαιρετισμό» (American exceptionalism), αυτή την αίσθηση ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι μια χώρα διαφορετική από τις άλλες, εμπορούμενη από ένα «ηθικό πεπρωμένο» που ουδεμία άλλη χώρα δεν διαθέτει. «Αυτός ο «μυστικισμός» περί της ήπιας ισχύος των Ηνωμένων Πολιτειών έχει πια χαθεί και δεν θα είναι εύκολο να ξανακερδηθεί. Φυσικά», «η εικόνα της Αμερικής επανέκαμψε μετά από τον πόλεμο του Βιετνάμ και από το σκάνδαλο του Γουότεργκέϊτ, αλλά τότε είχε απέναντί της μια Σοβιετική Ενωση σε παρακμή. Σήμερα έχει απέναντί της αναδυόμενα αυταρχικά καθεστώτα όπως η Κίνα ή και η Ρωσία. Αυτά δεν χρειάζεται να κάνουν τίποτα για να εκμεταλλευθούν προς όφελός τους τα γεγονότα», δηλώνει ο Τίμοθι Γκάρτον.

B ΟΜΑΔΑ

2. Να αναφέρετε τους λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητη η εμβάθυνση στο πεδίο της συγκριτικής πολιτικής και να χρησιμοποιήσετε ένα αντίστοιχο παράδειγμα.
3. Μέσα από την ανάλυση των όρων-ορισμών: «κόμμα», «κομματικό σύστημα», «κοινωνία πολιτών», «κομματική δημοκρατία», «ηγεμονία» ή όποιον επιπλέον κρίνετε εσείς οι ίδιοι, να αναλύσετε την παρακάτω φράση του Γκράμσι: *«Η αδιαφορία είναι το νεκρό βάρος της Ιστορίας. Η αδιαφορία δρα δυνατά πάνω στην ιστορία. Δρα παθητικά, αλλά δρα. Είναι η μοιρολατρία. Είναι αυτό που δεν μπορείς να υπολογίσεις. Είναι αυτό που διαταράσσει τα προγράμματα, που ανατρέπει τα σχέδια που έχουν κατασκευαστεί με τον καλύτερο τρόπο. Είναι η κτηνώδης ύλη που πνίγει την ευφυΐα».*

Η αποστολή των απαντήσεων, μέσα από τη σύνθεση των αντίστοιχων κειμένων και των γνώσεών σας, θα γίνει μέχρι και τις 18:30 στο e-class του μαθήματος **ΚΑΙ** στα ιδρυματικά e-mail των διδασκόντων:

achardas@polsci.duth.gr

npapanas@polsci.duth.gr

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!